

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Towards an interspecies health policy : great apes and the right to health

Nieuwland, J.

Citation

Nieuwland, J. (2020, May 13). *Towards an interspecies health policy : great apes and the right to health*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/87894>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/87894>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/87894> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Nieuwland, J.

Title: Towards an interspecies health policy : great apes and the right to health

Issue Date: 2020-05-13

Samenvatting

Infectieuze ziekten zoals hoogpathogene aviaire influenza en ebola hemorragische koorts hebben belangstelling aangewakkerd voor de rol van (niet-menselijke) dieren binnen volksgezondheid. Er gaat iets belangrijks verloren wanneer de gezondheid van mensen losgezongen raakt van dieren en ecosystemen. De onderlinge verbondenheid van deze biologische domeinen wordt onderstreept door het concept van One Health, een initiatief waarbij samenwerking tussen verschillende disciplines als essentieel wordt gezien om gezondheid te beschermen en te bevorderen van zowel mensen als dieren, tegen de achtergrond van de ecosystemen waarin zij zijn ingebed.

Een brede en “meersoortige” visie op volksgezondheid laat ruimte voor toe-eigening zonder expliciete verantwoording of reflectie op zowel wetenschappelijk als moreel gebied. Om dit tegen te gaan, ontwikkel ik een visie die de wetenschappelijke essentie van One Health omvat en die door iedere betrokkene kan worden ondersteund. Daarnaast betoog ik dat het cruciaal is om rechtvaardigheid, een nog onderbelicht onderwerp binnen One Health theorie en beleid, nadrukkelijk onderdeel te maken van een meersoortige visie op volksgezondheid. Mensenrechten, met name het recht op gezondheid, vormen een belangrijk startpunt om dit te verwezenlijken. Omgekeerd stelt de visie van One Health vragen bij invulling van mensenrechten en de mate waarin de gezondheid van mensen wordt belicht in onderlinge afhankelijkheid met dieren en ecologische processen. Naast de noodzaak om een meersoortig perspectief te ontwikkelen op volksgezondheid met als doel het waarborgen van de gezondheid van mensen, dient zich de vraag aan in hoeverre de gezondheid van dieren een kwestie van rechtvaardigheid is. In navolging van de Great Ape Project (GAP), worden mensenrechten als startpunt genomen, waarna moreel relevante overeenkomsten met mensapen worden geëvalueerd als mogelijke basis voor erkenning van morele rechten. Het recht op gezondheid zou een toevoeging zijn op de drie negatieve basisrechten verdedigd door de GAP.

De vraag of mensapen een moreel recht op gezondheid hebben werpt tal van andere vragen en overwegingen betreffende o.a. morele status, welzijn, rechtvaardiging en functie van morele rechten, en de reikwijdte en inhoud van de relevante morele verplichtingen die volgen uit morele rechten. In de thesis wordt de theorie van Alasdair Cochrane als uitgangspunt genomen, waarbij belangrijke belangen de basis vormen voor de erkenning van morele

rechten. De thesis wijkt af van Cochrane met betrekking tot de invulling van het recht op vrijheid en het recht op gezondheid.

Het recht op keuzevrijheid en het recht op gezondheid vormen een belangrijk tweetal om tal van mens-mensap interacties, uiteenlopend van wildernis tot gevangenschap, kritisch te evalueren. Juist One Health biedt een raamwerk om deze verschillende, op het eerste gezicht van elkaar afgezonderde contexten – zoals het financieren van medische zorg van mensapen in gevangenschap, medisch onderzoek met als doel conservatie, vaccinatie van mensapen in het wild, volksgezondheidsmaatregelen, habituatie (gewenning) van mensapen en in situ gezondheidszorg – met elkaar te verbinden. De erkenning over soortgrenzen heen van de belangen individuele keuzevrijheid en gezondheid biedt een eerste stap in het realiseren van een écht meersoortig gezondheidsbeleid.